

Aan: Leden G40, voor bestuurlijke netwerkdag 27 mei 2021
Van: namen, wethouders Duurzaamheid/Milieu gemeenten Hilversum en ... (we verwachten dat nog andere gemeenten aanhaken als indiener)
Datum: 18 mei 2021
Onderwerp: voorstel motie voor ALV Vereniging Nederlandse Gemeenten van 16 juni 2021

Motie: Stop met sturen aan de achterkant

Constaterende dat:

- de kosten voor gemeentelijk afvalbeheer toenemen door de stijgende verbrandingsbelasting en de afname van opbrengsten van het ingezamelde afval als grondstoffen op de wereldmarkt;
- alle gemeenten al decennia maatregelen treffen en effectief sturen op het verhogen van het afvalscheidingspercentage en de reductie van de hoeveelheid restafval;
- het Rijk het Uitvoeringsprogramma Van Afval Naar Grondstof (VANG) heeft geëvalueerd in 2020 op uitvoeringsniveau: “doen we wat we hebben afgesproken?”, waarbij gemeenten zijn geconsulteerd door de Nederlandse Vereniging van Reinigingsdiensten (NVRD);
- een groot deel van de Nederlandse gemeenten de scheidingsdoelen 2020 hebben gerealiseerd en vele anderen grote stappen hebben gezet in de richting van 75% afvalscheiding;
- het Rijk de taken van de gemeenten voor afvalinzameling verder heeft uitgebreid met nieuwe verplichtingen voor gescheiden inzameling van o.a. kunststof, textiel en elektrische apparaten, zie het besluit van 18 juni 2020 door staatssecretaris Van Veldhoven, staatsblad 2020-197;
- er nog geen vertaling heeft plaatsgevonden op beleidsniveau van het Rijksbrede programma Circulaire Economie naar nieuw gemeentelijk beleid;

overwegende dat:

- de gemeenten aan de achterkant van de materialenketen afvalstromen inzamelen, maar de oplossing voor de transitie naar circulair vaak ligt in ontwerpfase van producten en materialen;
- gemeenten daarom beperkte invloed op hebben op de kosten en milieuprestaties van afvalinzameling en -verwerking;
- de huidige VANG sturing op nog niet is geëvalueerd op beleidsniveau: “doen we de goede dingen richting 100% circulair in 2050?”;
- elke inwoner via de gemeente direct te maken heeft met de inzameling en verwerking van afval;
- inwoners in toenemende mate transparantie eisen over de toepassing en het nut van apart gescheiden grondstofstromen en de impact daarvan op de leefomgeving en het klimaat;
- de toegenomen kosten voor afvalverbranding en -verwerking van vervuilende afvalstromen nu bij de inwoners komt te liggen;

roept het VNG bestuur op:

- het gemeentelijke belang van betaalbaar afvalbeheer voor inwoners en onze zorgen over de stijgende kosten op tafel te leggen bij het Rijk;
- het rijk aan te sporen om in het kader van het Rijksbrede programma Circulaire Economie met de gemeenten beleid te ontwikkelen om via het huishoudelijk afvalbeheer zo goed mogelijk bij te dragen aan de transitie naar 100% circulair in 2050;
- daarin ook uitbreiding op te nemen van de verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven, dat aan de voorkant van de materialenketen producten op de markt brengt;
- en de extra kosten van de inzameling en verwerking van vervuilende producten en materialen te leggen bij de producenten hiervan, niet bij de inwoners;

en gaat over tot de orde van de dag.